

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Muraszombat-járási Magyarosítási és Közművelődési Szakosztály“ hivatalos közlönye.

MELLELENK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egyes éven 3 fut. Félévre 1 fut. 50 kr. Egyen számú 10 kr. Gazdasági egyesületi tagoknak és közöseknek 2 fut. Előfizetési pénzek és reklamációk dr. KHÁL ELEK ügyvédi irodájába (Veren-ház) címére küldendők.

Felolvasó szerkesztő: CSORNA JENŐ.

Társzerkesztő és kiadó: dr. KHÁL ELEK.

Laptulajdonos: A muraszombati gazdasági főegylet.

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztésügyi közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetési díj: 1 haasbors petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr többzori hirdetésnél soronként 5 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petitsora 25 kr.

A történelem tanúsága.

A XIX. század uralkodó eszméi közt kétségtelenül a legelső helyet foglalja el a nemzetiségi eszme. Létét ugyan nem, de kifejlődését e századnak köszönheti; bár bölcsője a középkorban ringott, diadalát a legújabb korban ülte s jelenleg még lényre növekvőben van. Jellemző tulajdonságai legfontosabbika az u. n. chauvinizmus: az ellenmondást nem tűri, vak hit az eszme igazságában az évek sulya és a logika következtetéseinket meggyőző ereje ellenére. A chauvinizmus minden fészesége dacára tiszteltre méltó jellemvonás, a míg valóban őszinte meggyőződés az alapja, s a míg magasabb kötelesség megsértésével nem jár. Ezért nem tudjuk elítélni a faji önértéket bármily apró nemzetiségben sem, ameddig karöltve jár a hazafisággal.

Természetes dolog, hogy a nemzetek chauvinizmusával, a mely ugy a nemzetiség faji jellegének, nyelvének, kultúrájának megővésében (passiv chauvinizmus) vagyis a védekezésben, mint a terjeszkedésre való hajlandóságban, vagyis a támadásban (agresszív chauvinizmus) egyaránt nyilvánul, szemben áll az uralkodó nép-faj passiv és agresszív chauvinizmusa, mely a törvényes eszközök alkalmazásától el nem tér, szintén jogosult és tiszteltre méltó.

Nem lehet tehát az egyiket kárhözváltatni, a másikat pedig helyeselni akkor, ha el nem fajulnak, erőszkösi elnyomássá vagy hazafiatlansággá nem válnak.

Természetes továbbá az is, hogy valamely államban annyiféle ellentétes törekvés ütközik össze, és pedig különböző kombinációban, a hányféle a a nemzetiség, de nemzetiségi küzdelem folyhat szomszédos, sőt távol fekvő államok népfajai között is. Magától értetődik, hogy e küzdelmeket itt tisztán művelődési és társadalmi szempontból fogjuk fel, habár tudjuk, hogy azok kivált államiságra emelkedett népfajok közt gyakran véres harcokat is okozhatnak.

Az öntudatra emelkedett népfajok végződjéje az államiság megszerzése. Ez rejlik minden nemzetiségi eszme mögött, mert a modern államnak mint már fentebb mondtuk, vezéreszméje, charakteristiconja a nemzeti lét, melynek hatása alatt polyglott államok is egységre törekszenek. A nemzeti lét egységre leginkább a nyelvségben nyilvánkozik meg, úgy hogy a nemzetiségek küzdelme egymással nem egyéb, mint a különböző nyelvet bíró fajok harca.

A középkor elején, midőn a népekben alig-alig csillámolt fel a nemzeti öntudat első sugára, az anyagi erő se-

hol sem volt képes ellenállani a szellemi felsőbbségnek. Így látjuk, hogy az elvénhét s veszendőbe menő római faj nyelve legyőzi, beolvasztja a duzzadó ifju erejű barbár népek nyelvét; de itt az ébredő, amott a kihalt nemzeti eszme küzdelmében egyik sem lesz teljesen győztesse: a klasszikus római és a barbár gall- és germán nyelvek vegyülékéből kialakul az első modern nyelv: a provánszi, anyja az olasz, franczia, spanyol és portugál nyelveknek.

Ha azután végigkísérjük a nyelvek történetét, mindig azt tapasztaljuk, hogy a szellemi felsőbbséggel bíró faj hódít és olvaszt, mely hódítással azonban nem mindig esik össze az anyagi uralom megszerzése. Bizonyító példák e tétel igazolására a normannok Sziciliában, kik az uralmat megszerzték, de a műveltebb olasz népbe olvadtak, — ez történt Bretagneban is. A szláv elem, mely a mai államalkotó porosz nemzet eredeti faja, teljesen meghódult a germán műveltségnek, habár az uralmat e fölé kiterjeszté. Az orosz, a török, a tatár és egyéb számra hatalmas, de a műveltség alacsony fokán álló fajok tüzzel, vassal se tudják nyelvüket magasabb kultúrájú népekre erőszakolni. Így állott ellen a perzsa a tatárnak, a görög, délszláv és román a töröknek, a finn és lengyel az oroszoknak.

ÖNTUDAT

Elítelve!

(A „Muraszombat és Vidéke“ eredeti tárcáján.)

Írta: LÁNYI IRMA.

(Szia, a törvényeskedő polatában terem, k'ezpen hosszu asztal asztalokkal, az asztalón a birák ülnek. A baloldalon külön kis asztalok székkel, melyen a azerelem védő istennője ül. A jobboldali karszékben a Nemzeti ül, gyilkoló tekintet vetve jobbra, balra. A karszaton többnyire intelligens urak és hölgyekből álló közönség ül. A szerelmis istennője meletti egy halvány, búcsú megasztatási leányka — egy-egy fekete ruhában és a vállott. Nem is mellette egy ifju úr, hia onlegetti mosolygói ajkai körül: a vádló.)

Bíró: (vádlóhoz) Mi volt az a sértő szó, ami őnt arra bírta, hogy a dolgot törvény elé hozza, nem tekintve azt sem, hogy miről van szó?

Vádló: Azt mondta: „gyáva!“

Bíró: (vádlóhoz) Igaz ez?

Vádló: Igen.

Bíró: (vádlóhoz) És nem bírta ön ez ügyet úgy intézni, hogy vádlott bocsánatot kérjen vagy egyéb elégtételt adjon sértésért?

Vádló: Ha férfival állok sz'ben, úgy kihívom; de egy nővel mit kezdjek? (derültésg.)

Bíró: Tehát szigoruan ragaszkodik ahhoz, hogy az ügy a törvény paragrafusai szerint intéztesek el?

Vádló: Igenis ahhoz ragaszkodom.

Bíró: (vádlóhoz) Sziveskedjék az egész ügyet előadni és azt is, hogy mi bírta őnt rá, hogy vádlott gyávnak nevezze.

Vádlott: (érezéssel) megszerettem őt. Első megnyilatkozása volt az szegény szivemnek. Szerettem a lángoló odaadással de egyuttal törtötlettem magam, nehogy szerelmemről sejtelle legyen annak, kinek érzelmei irányomban még nem ismertem. Szerettem de büszke is maradtam Vártam, amig szemébeöl, szavából valahogy megérthettem, hogy nem egészen közönyös irántam. Addig kerültem, nehogy valam'kép elarajjam duló szenvedélyemet. Egy napon gyöngékedtem én a p'ulagon fekvve, elmélázva lapozgattam Puskin „Anyegja“-jét (suhajva) Óh, ha Tatjana jut eszembe.

Bíró: (szigoruan) Maradjunk a tárgy mellett. Vádlott: (könyveze) Hük cönogétes rázott fel ábrándozásomból. Nem kérdeltem, ki lehet, nem mondtam azt se, hogy „szabad“! Pár perc múlva bocsátáskérések özöbe alatt belepétt s horzán közölközve részvétét fejezte ki szövevél állapatom felett. Önkénytelenül elkiszagattam magam. Ó volt jelen, kit közölközbe öhajítottam.

Bíró: Bizonyos volt abban hogy nagyon szereti? Vádlott: (csodálkozva) Nem gondolkoztattam sokat azon csak éreztem szivem dobogását, mindig erősebben és (szegyenkezeve) édesebben.

Bíró: Folytassa!

Vádlott: Olyanul mellém és kezemet magfogva beszélgetni kezdett.

Vádló: (közbekiált) Kérem csak az időről. (Derültésg.)

Vádlott: Sok mind arról beszélgettünk, azaz inkább csak őt, mert őt csak néztem, egyre néztem őt.

Bíró: Szerelmedről nem volt szó azon a napon? Vádlott: (naíval) Nem kell ahhoz szó. És

küönben is hallgatva többet mondhatunk. Közem az övében volt, arczozal körül hajolt hozzám és forrón szóttagtam: szerelnek szereltek, szereltek!

Bíró: Mit válaszolt az ifju erre?

Vádló: (keserűen) Sammit.

Bíró: Nos és nem gondolt arra rögtön, hogy az ifju nem szereti vizszont?

Vádló: E'stine nem. E'ször annyira át voltam hatva a magam örösi szereléstől, hogy nem is jött eszembe megkérdezni, ha szeret-e; aztán meg azt hittem, nem tűné szerelmemet, vallomásonkat, ha nem érezne szintén vonalmat irántam.

Bíró: Sokat időzött az ifju önnél?

Vádló: Nem igen sokáig, de az idő alatt szivem nagy szerelmet megismerhettem! Átöltöttem és hevesen csökolgattam őt.

Bíró: És az ifju szintén csökolta őnt?

Vádló: A igazat megvallva, nem. Inkább csak tűrte az én szerelmi öngyöngéseimet.

Bíró: Nos és aztán mi történt tovább?

Vádló: (dühajtva) Ő eltávozott s megérte, hogy levelében bővebben fog nyilatkozni. De hiába vártam, nem írt, mikor pedig eljött, akkor láttam, minden egyes szavából kitűnt, hogy nem szeret, sohasem szeretett, csak hűségből tűrte szerelmemet.

Bíró: Hát mit kellett volna ön szerint tennie, ha nem szereti őnt, hiszen a szerelmet nem lehet erőszakolni!

Vádló: (komolyan): Igaz! és arra nem is gondoltam, hogy szerelmem hazudjon, nem. De ha nem érezte, hogy vizszont szeret és látta, hogy mennyire szeretem én őt, hát miért nem világsított fel rögtön; ha mindjárt a szivem szakadt

A nemzeti lét egységében rejli s ennek elérésére törekvő kulturális erőnek felismerése magas műveltségi foknak csalahatatlan jele. Nem örülhetünk eléggé, hogy a magyar idáig eljutott. — A nemzeti egység elve modern elv ugyan, de tévednek azok, kik pogány elvnek mondják. — Hisz kimutattuk, hogy eredete a vallásos középkorra vezethető vissza: könnyen kimutatható az, hogy az egyház támogatásában részesült, míg épen az ókorbeli népeknél alig volt ismeretes, hiszen a nemzeti egységre törekvés lassu fásasztó, századok munkája, míg az ókor népeinél a gyors és nagyarányu hódítás volt a czél, a mely egyenesen kizárja a beolvasztást.

Az egyháznak, a mely a fejedelmek megerősítésének, kiátkozásának, letételésnek jogát gyakorolta, mely a fejedelmek hatalmát egyházi kiváltságok adományozása által is növelte, igen nagy része volt a nemzeti államok megalakításában, ennél fogva épen a nemzeti állam nagyban kell hogy számítson az egyház támogatására akkor is, midőn a nemzeti eszme továbbfejlesztésére, a nemzeti egység teljes és végleges elérésére törekszik a nemzeti nyelv uralomra emelése által.

És ha valamely, a műveltségnek fokán álló népfaj tagjai közül azok, a kik ennek rendes állapotából kiemelkedve, a haladás nagyobb mértékével rendelkező faj vonzó körébe jutnak s a fejlődés természetű törvényeit felismerve, a kezdetleges műveltségű fajt a magasabb színvonalon állónak szerető karjaiba vezérik, ezt töltik nemcsak nem veheti senki rossz néven, hanem épen ez az ő legszentebb feladatuk, mert ők a magasabb műveltségben ujja születvén, e magasabb rendű faj tagjaivá lettek, annak vágyait, törekvéseit kell hogy elsajátítsák, nem maradván más kötelességük az alsóbb műveltségű faj iránt, melyhez a származás kötelékei fűzik, mint hogy őszinte buzgalommal végezzék fajrokonaiuk a nemzeti beolvasztás dicső munkáját. T. Sz.

A társadalom belső világa.

A társadalom is úgy mint az ember, élő szervezettel bír, meg van külső képe, mint az embernek; az nyilvánvaló, azonnal felismerhető, de meg van belső világa, melynek egésze rejtve marad a szemléelő előtt és csak külső nyilvánulásaiból, mely lélektani ismeretekből felfegyverzett boncolással lehet

volna is meg, mégis jobb lett volna, mint így, hogy tetszelegye túrte érzelmeim hő kifakadásait és csak húsagból nem ellenkezett.

Bíró: De hisz minden embernek jól eshetik az, ha szeretetik.

Vádolt (nemes felháborodással): Igen, de jellemben vádó dologról volt szó. Egy nő ha szereti magát és viszat nem szeret, az lefeljebb kacsér, de egy férfi, ha szereteti magát viszat-szeretnem nélkül és anélkül, hogy az őt imádó nővel ezt tudatná, az gyáva és az minden esetben meggyalazza őt. Ebből kiindulva mondatm én az ifjúnak „gyáva” és ismétlem mondatom a bíróság előtt ujt.

Bíró: Tudja, hogy becsületsértésért bűnhődni kell?

Vá: Iott (büszkén): Tudom és várom az ítéletet. Bíró: Mit hoz az ítélet menségű?

Vádolt (nemes és szerelm védő istennőjére mutat):

Bíró az istennőhöz): Átadom a szót a fenséges istenasszonyoknak. (Vége köv.)

megközelítéleg kipuhatólni. Ez észrevehető a világtársadalomnál, vagyis az emberiségnél, melynek lelkeiben történő változások a különböző korszakokban, a történelem által teljesen soha meg nem magyarázható nagy eseményekben, átalakulásokban nyilvánul. A társadalomnak is meg van belső világa, mely akkor is él, ha külső erőszak miatt emberöltőt át nem nyírlánulhat s midőn az ember néhány évtized múltán már holtakn véli a szellemet, az sirjából támad fel, tovább ég avval az erővel, mely elfojtotta.

De mint minden véges élő lénynek, a társadalomnak is életképességre van szüksége. Ez áll főleg a zseuge, f-jedésben lévő társadalmakra, melyek erejük kelő önulalára még nem jutottak. Ilyen nálunk sok vidéki társadalom. Vannak kivánalmi. Érti, hogy a mai korban az újabb fejlődés vívmányait nehezen nékülözi, mert kölmben szervezete eltesped, a fejlődés törvényei szerint süllyed, szeretne veautat, gyárakat, intézeteket, szellemi fogalmat, de mindent csak felsőbb hatalomtól vár. Pedig többet tehet maga a társadalom, vagyis a társadalmi önségely, melynek rugója benne van a társadalom belső világában, mert az egészséges társadalom többet alkot, mint a legjobb törvény, az csak a jog, mely az életet szabályozza, de nem maga az élet, megmutatta ezt ellgég a történelem és a külföldi nemzetek példája, de saját hazánk példái is a jelen korban. Leginkább észlelhető ez Németországban, a gazdasági fejlődés terén az utolsó ötven évben.

Hogy az államra, mint a társadalomra nézve ugyanazon okok hasonló eredményt mutatnak legjobbnnyire, onnan van, hogy az állam is társadalmi alakulat, de jogi eredetű, jogi szervezettel és végcéllal bír.

De visszatérve a társadalmi önségelyre, melyre csak egészséges társadalom képes s melyre nálunk sok vidéki társadalomnak szüksége lenne, kétségtelen, hogy csak ott van egészséges társadalom, hol annak összes tényezőit egy vékeringezés hajtja át, van a közös érdeken összerakás, vállvetett működés, közvélemény, mely irányít, hat, felfelé és lefelé, folytonos érintkezés, mely a különböző eszméket és érzelmeiket egy me deiba vezet. Hobbes német bölcsész világ-hírű rendszerének fejtegetése közben találaton mondja: „A közös erő átvös fgyelme egyes egyéni perszemekből álló laza homokot szorít össze társadalmi szikkává.” Az egészséges társadalomban a szellem munkáját az arra legheavtatóbbak végzik. Az alkalmatlanok vagy érdemtelennk leszotunk, vagy elcsiperítők a közvélemény vihára. A helyes eszme, bárhonnan jöjjön, az ily társadalomban természetesen tabjra talál s okvetlenül testté lesz s a magánérdektől vezetett egyéneknek nincs ereje, hogy az eszme terjedését és győzelmét megakadályozza.

Az erő a közös akarat adja meg, melyet táplál a tudomány és művészet közös, nemzeti irányban való művelése, mit látni ma is Németországban családok egyszerű estélyein, hol meg van az érintkezésben a báj és szivesség, de nincs felesleges nagyvilágiság. Ez nálunk a vidéki kisebb társadalmakban így szélesebb körben n-hezen vihető keresztül, de más uton kellő törekvéssel a cél elérhető volna.

Taine, a jelen század egyik legnagyobbn történeíse, évekkel ezelőt a francia akadémában előadást tartott az olasz festészet fénykoráról s ott fejtegette azon elméletet, hogy a nemzeti irodalom és művészet a nép szellemének képe és tükré, ezen fejtegetései közben említette, hogy az olasz párnó társalgásában annyi természetes báj és élénk szellem van, hogy a Francziország északi részén lakó, inkább hideg szemlélődő természetű művelt párisi nő, alig képes oly varázst kifejtetni. Taine előadást pirizsi nők is hallgatták és megtapsolták. Itt látuk, hogy a társadalom egyik ereje az érintkezés keleme és bája és hogy a természet, mely ezt a bájú rendkívül mélyben megadta az olasz

párnónek, itt egy utat mutatott az emberi szellemnek a szép eszméje felé. A társadalmi érintkezés csiszoltságának és tökélyének vonzó ereje egyik vezetés összefüző kapcsa az alkotó tényezőnek. Ennek meg van a fejlődése, az izlése, szabályai hallgatag elfogadott törvénykönyvbe foglalvák, mely szabályok igaz ugyan, hogy csak bizonyos formák, de melyeket az ember a természettől beoltott érzék sugott s melyek mellözése általában vagy az egyesre nézve a társadalmi érintkezés lazítására vezet. E en formák nemesen összefüggésben a letek mélyebb érzéseivel, legalább közvetlenül nem, — így tekintve a barátság nemes érzését, annak tényei nem az érintkezés általános formáira szorítkoznak s nem ott játszódnak le.

A társadalom lényegét és formáját tekintve világos, hogy azt a természet és pedig az emberi természet hozta létre. Szükséges is, mert nélküle a többi intézmények is megdőlnének. Az egyes embernek kötelessége a társadalom szükrljhoz saját esakély homokszeméivel járulni, mert ez a szükla védfala az egyeseknek, magában rejti a boldogulás és tiszta gyönyör forrásait és kiemelí alkotói a közmipisg porából.

IGNOTUS.

Helyi és vidéki hírek.

— Szapáry László gróf, kerültekül országos képviselője legközelebb be fog lépni a szabadalvú pártkörbe. Képviselőnek belépését eddig ana levélben kifejezett álláspontja gátolta, amelyet a kormányelnökhez intézett. A gróf legközelebb eme levélnek oly értelmű magyarázatát fogja adni, mely magyarázat minden akadályt el fog távolítani, a mi eddig a pártkörbe való belépését gátolta. Lapunk nem politikai organum, s mint ilyen nem is foglalkozhatik és nem is kíván foglalkozni politikai tendenciákkal, mind amellet társadalmi szempontból megelégedéssel konstátáljuk, hogy a társadalmi szempontból is oly nagy fontossággal egyetértés képviselőnek és a járás szellemi vezetői között ezzel az aktuális tökéletessé váltak.

— Jótékony-ság. Széchenyi Tiadár gróf az ottbázi iskola tanzóinak 10 forint s 50 forint értékű ruhát adományozott.

— Esküvő. Sitar Károly bodohgyi evang. lelkész f. hó 12-én tartotta esküvőjét Szinicz Ida urhölgygel, néhai Szinicz Lajos volt bodohgyi ev. lelkész és alesperes leányával.

— A muraszombat-járási tanító kör alapítványi helyere a vasmegei árvaaházban Tomka Gizellát vettek fel.

— Közvilágításunk javítása érdekében mult számbunkban is fel-zolaltunk. Fel-zollásunk nem is hangzott el nyomtalanul. Több társaságban megbeszélés tárgyát képezte az eluara-dottság, amelyben más városokkal szemben szilö-dünk. Eme megbeszélések során jutott tudomásunkra, hogy városunk egyik törekvő cége Hartner Károly már évekket ezelött ajánlatot adott be az előjárásához, hogy a jelenlegi árakhoz képest 25 százalékkal olcsóbban hajlandó volna a város petroléum helyett gázolinnal kivilágítani. Ezt az ajánlatot akkor tárgyalni nemillet-retekelt. Pedig nagyon is érdekes lett volna arra, hogy legalább is foglalkozzunk vele. Melegen ajánljuk az előjárásról figyelőbe, hogy keresse elő ezt az aktát, ha még megvan valahol — ha pedig nincs meg, kérje be a pártját Hartner Károlyt. Mert utóvegre ideje volna, hogy nálunk is történjék valami akkor, mikor hozzánk hasonló kis helyeken már régén tal vannak a közvilágítás kérdéseinek a megoldásán.

— Színház. Vasárnap (10-én) színré került a „Mellő-ágyos csizmadia” boház. A vékony mesejt, eled-páti ötletekkel öszetkötöt darabba esakés Ágotai Gyúgy hatáka tudott némi életet öltetni. Hétfőn (11-én) a Játéka hazánk Lányi Irma excellált Hauthy Ida szerepeben. Kir, hogy nem ezt a szép darabot választotta jutalomjátékának. Mellelte Monori jászolt a leg-b sikerrel, aki az ő eg megtört pispök alakját nemes naturalizmus-al állította élénk. Kedd-n (12-én) Markó Emilia jut-lu ul Ritkai Gyúgy „Hollomágk” című érdekes színműve-műt. A darab jó, csak azt nem érjük miért kell-tt eppen-nak Markó Emilia jutalomjátéka lenni, holott s közszonyonkn ebben a darabban vajmi esakély s gyániségehez éppen nem quadrál szerepe volt Mányi inkább erre való lett volna a mult heten előadott „Gáros-ali-pán”, ahol neki megfelelő szerepe volt (melyet igazán k-dvesen alakított). A hollomágkban bizony főszereplőnk nem a jutalmazandó, hanem Monori-k költötte le Erdei Juliska szerepeben, aki a megszokott v-r-re-vel s en-eten különös jó-kedvel játszott. Szalóky is emúben volt a Hölő-Eadre könyvéről szerepeben. Szalóky általaibau

kifűző mint szeles gavallér, éppen azért kar öt hős-szerelme szerepre erőltetni. Ágotai a feltehetően szabó szerepben pártatlan volt, józónak a közgazdász ingerelése alatt volt, józónak (13 év) az első opera-előadás volt Múraszombathar. A parasztszűcslet, Mascegni jeles zenéjű művét mutatta be a társulat. A zongora termelésén nem pótoltatta egy állandó színházban rendezésre zenekarát, a vállalkozását azonban díszre tette el az igazgató, mert utóvégre a kinek példánul nincs alkalma Munkácsy képeit eredetben látni, szívesen megnézi azoknak az élményes reprodukcióját is. Az előadás általában jó volt, Monoryné teljes otthonossággal mozgott a szokatlan szerepben s hangja mindvégig jól maradt Pózonyi Lenke, Remete Géza szintén jól betöltötték szerepüket s a kar is öszveszve működött. Úgyes volt az operát követő kis angol vígjáték a Barátisghóli*, melyben az összes szereplők jól játszottak. C. H. Birtok (14-én) Linyi Irma jutalmul a Gyermekabló nő*. A szentimentális elkapottat molivolumokból dolgozó színmű nem nyújtott méltó teret a jeles tragika művészetének. A megadalmaság, a sok szentimentális nagyon is helyszábasztotta a közönség érdeklődését. Mudjárt az első felvonásban, midőn a jutalmazandó a színpadon megjelent, élénk tapsal fogadták s virágokot nyújtottak fel neki. A gyenge darab dacára Vatter Sára nehéz szerepben koncepciótalanul tudta szerepére a közönség figyelmét. Ha Linyi Irma játékába az ölékelőség, a tudás, az expresszív alakítás mellett a hanghordozásban megvalamivel több hajlékonyság, mellesleg végül, a hírszám méltó helyet foglalhatna el a kisasszony hármyik fővárosi színpadon is. Szalóky, Moróy, Ágotai kifogás nélkül megállították helyüket. Ponteken (15-én) délután 2 órakor gyermekelőadásul a Goldstein Számít adták. Az apró népség a zsufofás megföltöltte a színházat s józón tapolt Ágotai mókáinak. — Nem hagyhatjuk azonban megjegyzés nélkül, hogy a darab nem gyermek-előadható való. Ha már gyermek előadás rendeznek, t. e. a gyermek fel fogadás, kedélyvilágához mért igaz gyermekdarabot választani, nem bolmi szerelmi történetek és bonyodalnak bonyodalás éppen nem szolgál a zsongo lelkek épülésére. (S.)

Szintarvanyunk kitűnő komikus, Ágotai Ferenc ur estőrtökön f. hó 21-én tartja jutalomjátékát Régi ismerősünk ő, aki már kétszer szerepelt városukban, s mindig megerősödve tért ismét vissza. Bár nem elmondhatjuk, hogy úgy tehetsége mint képzettsége őt ma már első rangú színpadokon való fellépésre is feljogosítja. Kit ne nevetett volna meg józón humorosa a „Moltóságos csizmadinai” a „Holtonimautban”. A gyermekabló nő* ben, hogy csak néhány újabb alakításait említettük? Helyi vonatkozásra t. e. fás kiszólásai, sokszor cipője, de mindig díszkört kupli falengedő nevetésre ingerelték a közönséget. Nem csodálkozhatunk tehát azon, hogy Ágotai ur a közönség kedvence lett s őt megjelölésére rendszeres tapsvihar fogadta. E nagy erkölcsi siker méltán azt a reményt keltheti bennünk hogy a közönség Ágotai ur jutalomjátéka alkalmával a megérdemelt támogatásban fogja részesíteni. Ezért a jutalomjátékra a közönség figyelmét ez uton is felhívjuk. Szíre kerül: „Mi történt az éjjelel” című bohózat.

— A **Múraszombati dal- és zene-egylet** által rendezett Sylvester-estélyen a fellépőközönség egy befolyó 80 frt 60 kr., összes kiadás: 56 frt 20 kr., marad tiszta bevétel: 24 frt 40 kr. Fellépők: Füzár József és neje 3 frt, Bács Béla 1 frt 50 kr., B. Cs. Mihály, M. B. Béla, Pinter Géza név, Csorna János név, Dobray János, Mártony László, Vratar cs. Iván és Keresztury Kálmán 1-1 forintot, Takács R. István, Szerkák Jozsefné, Füst Ödön, Hunyadi Sándor, Hoiszig Ferenc, Willinger Károly, Szvaycz Aladár és Singer Sándor 50 kr., Schönheut Salomon és Szmécs János 30 kr., Összesen 145 frt 60 kr., melyet fordítják az egylet legújabb kiadására.

— **Névmagyarosítás.** Prelecz Péter m. r. szentesi illető-egye csendő nevet belügyminiszteri engedéllyel „Pinter”-re változtatta.

— **Állatsergelt.** Kocika A. híres állat-seregletével városunkba érkezett. Az állat-sereglet egyike a leggyönyörűbbeknek a téren, mintegy 100 r. xofikus állatot tartalmaz, közöttük 15 oroszian, 4 tigris stb. A sereglet az Árpád téren építendő bédában lesz felállítva.

— **Uj megall ut.** A kis-zombati — felső-lendvai vicinális ut. fenntartására közeleztett közönség folyamodtak a tartarvanyhatósághoz, hogy a jelzett ut a vármegye utak hálózatába fűlvét-ssék.

— **Sorházás.** A múraszombati járás hadköteleseire nézve a sor-házás f. hó 15-én történt meg Múraszombathar a város tanácstermében.

— **Gázmaton Múraszombathar.** Hartner Károly múraszombati kereskedő egy nagyobb-zabású gőzmalmot szándékozik városunkban felállítani. A vállalkozást úgy városunk fellépése, mint a vidék érdeke tekintetéből is örömele regisztrálni és szép jövőt jósolunk neki.

— **A tél és a telefon.** Ahg jöttünk a telefon utján közvetlen összeköttetésbe vármegyei központosítással és vidéki centrumaival, máris az összeköttetés megzaklatására kell ráérnünk. A múlt héten beállott zsumarás időjárás következtében az urdombi határban a telefon drótkara lerakódott jégeapok a drótot leszakították s ez-

zel az összeköttetés Körmenddel s a további állomásokkal megszakadt. Bajnok ez is baj, de a legsúlyosabb a dologban az, hogy a vidék kapzsi lakossága a megszakítást arra használta fel, hogy a drótkat méterszázra hordta el pipasurkálók s egyéb szerintük praktikus célokkra. Körülbelül 400 méter drótot loptak el a huzalokból. A csendőrség hatóságilag felváltván szigoruan anyomozza a tetteseket.

— **Nagy jelműz-bál** lesz folyó hó 24-én Ridits Ferenc vendéglőjében, Vaspályuban.

— **Meghívó.** Alsó-Lendva ifjusága f. hó 6. január 23-án a Korona szálló dísztermében az alakulandó ifjusági önképző kör javára zártkörű tanácsulm. t. rendez. Személyleg 2 korona, családjegy 5 korona. Felülkötés közzétellett fogadtatnak.

— **A „Fortuna” Aranybánya Réz-ványtársaság** 25 koronas részvényeire múlt hónap 20-án lezart alkalas — mint értesítünk — fényesen sikerült. Az aláírása bocajított 40 ezer részvény jelentékenyen túljegyezett és a kibocsátó szindikátus már be is fejezte a rapartirozást, a mi azért tartott hosszabb ideig, mert ropant számban jelentek a kis aláírók, kik csak néhány részvenyt jegyeztek. Ezek a kisebb aláírók teljes mértékben figyelemba vettek, míg redukáló csak azoknál a nagyobb aláíróknál történt, ahol a spekulacionális szándék valószínűnek látszott. Ez annál is inkább szükséges volt, mert a részvényekben a változások közvetítésével élénk magánforgalom van jelentékeny ágival. A részvények sőtökldése teljes folyamában van és még e hónap folyamában minden aláíró megkapja a részvenyt, amennyiben annak a kötelezettségének, hogy az aláírasi összeg htralalór részét január 15-ig beküldi, eleget tett. Másrészt a társaság bányáiban, deczara a teli időnek, tokozott erővel indult meg a munka. Amíg társaságunk a technika legújabb vívmányai szerint felszerelt gépei a helyszínen érkeznék, addig ott nagyban dolgoznak az aknák nyeltyésen és a tárnák bővítésén, fajták a zuzóerőket, hogy a kiválasztás a gépek felállítása után azonnal nagyban történhessen. Az eddigi előmunkálatok után itele is már kétségtelennek látszik, hogy a társaság az 1897. évi április 30-án lejáró első négy havi úletzaka után már májusban jelentékeny osztaleket fog fizethetni, mely osztalek a későbbi időszakokban bizonyára meg növekedni is fog.

Vegey hírek.

A megyehöl.

— **Az új kir. ügyész.** A boldogult Ajkás Károly helyébe Bardszsy László ügyészt neveztek ki a szombathelyi kir. törvényszék mellé kir. ügyészség.

— **Körmenden városbíróvá** ismét Barabits Lajos választották meg.

— **Sent-Gothárdon** állami fémjelző-hivatal állítanak fel.

A hazaböli.

— **Budapesten** az esküthéri hid alapfúrásai alkalmával új megerősített fedetek fel, mely forrás naponta 1200 köbméter vizet szállítatik.

— **A nagy ősi hadgyakorlatok** az idén Kassa környékén lesznek, hol a nemet csakasz is jelen lesz mint királyi vendége.

— **Nagy Kanizsán** a felső templomot restaurálni fogják. Az e tárgyban indított mozgalmat dr. Pachinger Alajos fogyn. igazgató és Kovács Károly kir. törv. bír. vezetik.

— **Alsó-székely parasztokból** alakult működő társaság Nagy-Banászán előadta a falu rozsa cz. népszimulvét. Az egyszerű földművesek elég jól adtak szerepeiket.

A nagyvilághöl.

— **Oroszország külügyminiszteréből** Muraviev grófot, eddigi koppennyák követet nevezték ki a czar. Az új külügyminisztert a francia-orosz szövetség hívének tartják.

— **Robinson szigete** elhílyedt. Juan Fernandez szigete, melyet az egész világon Robinson szigetnek tartottak, vulkanikus erupeció következtében elhílyedt.

— **Afrika északnyugati partján** a niger folyó mellett bomszölőköt folkonozottak egy angol expedíció.

— **A japáni anyacárné** meghalt.

Nyilttér.

E rovat alatt közöltékkert nem felelős a szerk.

Foulard-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig

3 frt 35 krig méterenkint, — japáni, kínai, sál, a legújabb mintázzal és színekben, Zürichben. Szajcska címzett levelekre 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenkint sima, csokos, kockázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 szín- és mintázatban stb.) postabér- és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordulattal. — **Honnberg 6.** (ca. kir. udv. szállító) selymgyára a közönség számára az élelmiszeri levelekre 10 koros, levelező-lapokra 5 koros bélyeg ragasztandó. — **Magyar nyelven** rit megrendelések pontosan elintéztetnek.

HIRDETESEK.

Póthírdetmény.

3290
1896
A múraszombati kir. járásbírószék mint tkkvi közhírre teszi, miszerint a Nagy Jenő t. főügyész végrehajtatójának Glancz Ferenc és neje Schweitzer Anna parostól lakos végrehajtást szendve elleni 1000 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 28.4896 sz. a kibocsátott árverés hirdetményben a vasvesztési 313. tjkvben felvett I. — 3. sorsz. birtokra 442 frt. a 214. sz. tjkvben felvett I. 168 hrsz. birtokra 518 frt. a 238 sz. tjkvben felvett I. 149 hrsz. birtokból Glancz Ferencet illető % részre 241 frt kiküldési árban Vasvesztés közönségéhez az 1897. évi január hó 21-ik napjának delelőtti 9 órájára kitűzött árverés az 1887. LX. t. cz. 167. §-a alapján Vegler György vas-hidrengtli lakos végrehajtási érdekeiben is 1000 frt tökélettel és járuléki kielég lése végett megártatni fog.

Kelt a múraszombati kir. járásbírószék mint tkkvi hatóságánál, 1896 deczember 18-án.
DR. PRUGBERGER albiró.

Mária-czelli Gyomor-cseppek

valódián kaphatók Bóics Béla gyógyszer-árusán Múraszombatharban.

nyagszerden hatnak gyomor bajoknál, nékülözhetetlen és állandóan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgöngyösség, bizás lehellet, felújtság, savanyú felhőgőgés, hasmenés, gyomorgöngy, felételes, nyálkaválasztás, sárgás, undor és hányás, gyomorgöngy szűkülés.

Hasfájós gyogyernek bizonyult felújításkál, a menyenyben ez a gyomorölő szárazított, gyomorülterheléssélesteleki és italokkal, gillisták, májgáok és hamoroldókál.

Emeltet bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusit. Egy kis üveg ára használkál utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forrárt: **Török Jozsef** gyógyszerárta Budapest, Király utca 12 sz.

A védegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppek tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a kerülő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságot bizonyítom”

Árverési hirdetmény.

605
896
Aulit kiküldött végrehajtó az 1881. évi 60. törv. cikk 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a múraszombati kir. járásbírószék 4571/96 számú végzése folytán Frank Miksa boglári lakos végrehajtó javára Szapáts János jegyzési lakos ellen 273 frt 59 kr tőke, ennek 1890. évi márczus hó 23 napjától számítandó 3 százalékos kamattal és eddig összesen 51 frt 70 kr. perkölség-követelés erajsig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság fel foglalt és 852 forintba becsült 4 ló 3 szekeir, 1 tehén, 1 bszó, 1 eke-taliga-borona, 1 sörte, 7 malacz, 9 hordó és 1 tők-magpréslből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 7033/1896 sz. kiküldött rendelő végzés folytán a helyszínen legenyeben leendő eszközésére **1897. évi január hó 20. napjának** delutáni 2 órája határoddál kitűztetik és ahhoz a venni szándékozik ezenel oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. trv. cikk 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérnek becsárón aul is eladtnak fognak.

Az elárverésnél ingóságok vételára az 1881. évi LX. trv. cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint kifízeltendő.

Kelt Múraszombát, 1896. decz. 22.
TOTTH MIKLÓS, kir. járásbíró végrehajtó.

A Muraszombati Takarékpénztár rendes évi közgyűlését

1897. évi február hó 2-án délután 2 órakor fogja Muraszombaton, az intézet helyiségében megtartani, melyre a társulat részvényesei, azon figyelemmel, hogy az intézet megváltásának — magánkézre átvételére részvényeiket —

1. A közgyűlés tartására elnök, jegyző, s a jegyzőkönyv hítelelésére, 3 tag választásának.
2. A közgyűlés határozatképességének megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, s a mérleg előterjesztésének az osztalék megállapítására.

4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság az 1896. évről adandó végleges feljelentése.
5. Az alapszabályok § 82. §-a értelmében 7 nagyváltásutványi tag után 3 felügyelő-bizott-ágit tag és 2 pótlag választása.

A közgyűlés tárgyköze:

6. Esetlegesen indítványok tárgyalása és elintézése. Muraszombaton, Január 9-én 1897.

Pintér Géza, igazgató

„Képes Családi Lapok“

A legelőször és azért a legterjedtebb képművelési lap! Megjelenik minden héten két számban, és ismeretterjesztő tartalommal és külön békéltető ragymelléklettel.

Havonként kétszer „Hölgyek Lapja“ című felírt melléklettel ad. párisi divatképekkel és divattulajdonosiakkal.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy igen és örök külön együttesen élvezhető az oltarija.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“-ba a régi és újabb költői gará minden számottevő lapja dolgozik.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“-nak regényei, elbeszélései, rajnai, humorisztikai, költőimnek kedvnyeresítő olvasmányok iránnyelkeivel a társadalom minden kérdéire kiterjeszkedik. Orsosi és egyéb cizkiki pedig tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ mind n érvben n égy regényt ad melléklettel, meg pedig ciznyi szines borítékkal, éves előfizetőknek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ borítéka szemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ előfizetési díjlatul közelik gondolatait az „előfizetők postájában“.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ képi lehetőség alkalmazásának, szinesek és tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ 1897. január első számával XIX-ik évfolyamába lép.

Ez újvi számában következők érdekes és kiváló közlemények jel-nek meg:

Csendes világ, regény. Baniczkyné Bajza Lenkétől; Évfordulón, költemény, Jambor Lajosától; Régi történeti beszély, Lauka Gusztávától; Hogyan ruházkodjunk télen? orvosi cizkik, dr. Podor tanártól; Bál után, vig monológ, Oláh Györgytől; A költés, költemény, Fekete Sándortól; Versok zenere, költemény, Radnányi-zky Gyulától; Boldog újvet! eltekép, Mericzayné Kerossá Imától; Maganytatás történet, tresso, Krúdy Gyulától; Eri is! regény, Tolnay L. Jostól.

Mutatványszámokkat bírmók szivesen küld a „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala Budapest, Vadász uca 14. sz. át házban.

Előfizetési árak

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“-ra a „Hölgyek Lapja“ című divatlappal és a regény-melléklettel együtt:

Egy év ére 6 forint.
Fél év ére 3 forint.
Negyed év ére 1 forint 50 kr.

FIGYELMEZTETÉS.

A ki 3 új előfizetőt gyjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak ism. részal egy díszes emlétkönyvet küld a kiadóhivatal.

A ki az ére szolg. ha irinyi előfizetési összeget 50 kr. csomagolási és postázási díjat együtt egyszerre beküldi, annak eism. részal 4 r. szines küldük; a ki 3 fte előfizetési összeget 10 kr. csomagolási és postázási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két regényt küldük eism. részal j. részal és a ki csak 1 fte 50 krnyi megfizetési díjat 20 kr. csomagolási és postázási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak a kiadóhivatal egy regényt küld j. részal.

Előfizetéseket (a hónak bírmely n. pjától) elfogad a „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala, Budapest, Vadász-u. 14. sz.

A Muraszombati Takarékpénztár mérleg-számlája 1896. évi december hó 31-én.

T. sz.	V a g y o n	Osztrák értéku		T. sz.	T e h e r	Osztrák értéku	
		frt	kr.			frt	kr.
1	Pénzkészlet 1896. december 31-én	12674	68	1	Részvénytöke	30000	—
2	Kezeselt kötvények	348461	08	2	Rendes tartalék-alap	31955 311	32295 96
3	Jelzálog kölcsönök	145099	02	3	Külön „ „	40712 811	41934 17
4	Váltó-tárca	302643	11	4	Betétek	619153 20	672674 39
5	Hátralékos kamatok	6649	89	5	Kórház-alap mint betét	6900—	183 28
6	Leltár	1167	12	6	Előre fizetett kamatok	17310 91	8654 28
7	Váltó-óvási díjak	24	63	7	M. L. sz. és Pénzv. Bank 8800—	7000—	15800 —
8	Elhelyezett betét és kamatai	3400	09	8	Kamatadó	—	1968 32
9	Osztrák-magyar bank girószámlán	100	—	9	Nyeremény	—	17888 33
10	Megtérítendő jövedelmi adó	95	01				
11	Visszleszámítási egyenleg	—	82				
		821215	45			821215	45

A Muraszombati Takarékpénztár nyereség- és veszteség-számlája 1896. évi január hó 1-től 1896. évi decz. hó 31-ig.

T. sz.	T a r t o z i k	Osztrák értéku		T. sz.	K ö v e t e l	Osztrák értéku	
		frt	kr.			frt	kr.
1	Felek betétei utáni kamatok	30869	71	1	Nyeremény áthozat	15000	—
2	„ „ „ után kiírtetett kamatok	3664	50	2	Kölcsön kamatok	55696	94
3	Visszaírtetett betétek utáni kamatok	584	71	3	Késedelmi	1326	40
4	Tartalék- és kórház-alapok kamatai	4619	88	4	Bejegyzési és leszámítási díj	7867	57
5	Házbér	150	—	5	Nyomatvány díj	1365	51
6	Tiszti- és szolgálatisz	1804	—	6	Elhelyezett betét kamatai	521	65
7	Irodai szükséglet	122	55	7	Részvényátíratási díj	4	—
8	Állami és községi adók	2388	31				
9	Kamatadó	3607	44				
10	Leltár és felszerelésből 10% leírás	129	68				
11	Nyomatványok	96	26				
12	Pósta díjak	70	04				
13	Hirdetés	6	37				
14	Bélyeg és illeték	11	75				
15	Adományok	44	—				
16	Szaklapok	11	80				
17	Visszleszámítási kamat	2191	24				
18	Vegysek	21	50				
19	Nyeremény	17888	43				
	Összesen :	68282	07		Összesen :	68282	07

Kelt Muraszombaton, 1897. január hó 1-én.

Kirbisch Ferencz, Pintér Géza, Kleinrath József, pénztárnok, igazgató, könyvelő.

Ezen forgalmi, vagyon- és jövedelmi kimutatást tüzetesen megvizsgáltuk és azokat minden tételben helyesnek s a fő- és mellékkönyvekkel meg egyezőknek találtuk.

Kelt Muraszombaton, 1897. január hó 6-án.

Vucsák Sándor, Kováts István, Óbál Mihály, felügy.-biz. tag, felügy.-biz. tag, felügy.-biz. tag.